

OBOWIĄZEK SZKOLNY - CO TO WŁAŚCIWIE JEST

Czy każde dziecko musi chodzić do szkoły? Nie, ale każde ma obowiązek się uczyć. Polskie prawo dzieli ten proces na obowiązek szkolny i obowiązek nauki, które oznaczają zupełnie coś innego.

Zgodnie z art. 35 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe:
„1. Nauka jest obowiązkowa do ukończenia 18. roku życia.
2. Obowiązek szkolny dziecka rozpoczyna się z początkiem roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 7 lat, oraz trwa do ukończenia szkoły podstawowej, nie dłużej jednak niż do ukończenia 18. roku życia.”

Warto wiedzieć, że obowiązek szkolny ogranicza się jedynie do edukacji na poziomie szkoły podstawowej. Z kolei obowiązek nauki to znacznie szerszy proces. Trwa on nieprzerwanie od roku ukończenia 7 lat aż do momentu ukończenia 18 lat, nakładając prawny wymóg dalszego kształcenia po ukończeniu szkoły podstawowej.

Warto wiedzieć, że obowiązek szkolny jest obowiązkiem o charakterze ciągłym. Oznacza to, że nie jest spełniony np. już przez zgłoszenie dziecka do szkoły, ale musi być realizowany nieprzerwanie przez cały ustawowo określony czas. Obowiązek szkolny wygasa tylko w dwóch momentach: z chwilą ukończenia szkoły podstawowej lub z chwilą osiągnięcia pełnoletności. W praktyce oznacza to, że uczeń, który kończy 18 lat jeszcze w trakcie nauki w podstawówce, nie ma już prawnego obowiązku jej kończenia.

Obowiązek szkolny dotyczy przede wszystkim dzieci, ale również w pewnym sensie ich rodziców. Zgodnie bowiem z art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe, rodzice są obowiązani do:

- 1) zgłoszenia dziecka do szkoły;
- 2) zapewnienia regularnego uczęszczania dziecka na zajęcia szkolne;
- 3) zapewnienia dziecku warunków do przygotowania się do zajęć;
- 4) corocznego informowania odpowiedniego dyrektora szkoły podstawowej o realizowaniu obowiązku szkolnego, w przypadku jego realizowania za granicą albo przy przedstawicielstwie demokratycznym.

Warto wiedzieć, że niewypełnienie powyższych obowiązków grozi nałożeniem grzywny przymuszającej, przy czym może być ona nałożona nawet kilkakrotnie.

Jak już wiemy, absolwenci szkół podstawowych wciąż muszą kontynuować edukację w ramach obowiązku nauki. Standardowo wybierają oni szkołę ponadpodstawową lub przygotowanie zawodowe u pracodawcy. Przepisy regulują też sytuację osób, które kończą ten etap przed pełnoletnością – one również muszą się uczyć do 18. roku życia.

Mają wtedy do wyboru:

- studia na uczelni wyższej,
- kwalifikacyjne kursy zawodowe,
- praktyki absolwenckie.

Obowiązek szkolny i obowiązek nauki to nie tylko prawne wymagania, ale przede wszystkim szansa na rozwój i zdobywanie umiejętności potrzebnych w dorosłym życiu. Edukacja otwiera drzwi do nowych możliwości – pomaga rozwijać zainteresowania, zdobywać kwalifikacje zawodowe, budować pewność siebie oraz zwiększa szanse na znalezienie satysfakcjonującej pracy.

Warto pamiętać, że nauka nie kończy się wraz z ukończeniem szkoły czy osiągnięciem pełnoletności. Współczesny świat daje wiele możliwości zdobywania wiedzy – poprzez kursy, szkolenia, studia, działalność społeczną, wolontariat czy samodzielne rozwijanie pasji. Dlatego warto traktować edukację nie tylko jako obowiązek wynikający z przepisów prawa, ale również jako inwestycję w siebie i swoją przyszłość. Wiedza oraz chęć ciągłego rozwoju mogą stać się jednym z najcenniejszych kapitałów na całe życie.

Jesteś uczniem lub rodzicem?

Masz pytania dotyczące obowiązku szkolnego?

A może borykasz się z innymi problemami natury prawnej, a nie jesteś w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej?

Możesz skorzystać z darmowej porady w punktach nieodpłatnych pomocy prawnej i świadczenia poradnictwa obywatelskiego m.in. przy ul. Wawrzyniaka 4 lub w budynku Urzędu Miasta przy ul. Teatralnej 26, pok. 102 w Gorzowie Wielkopolskim.

Punkty są czynne od poniedziałku do piątku.

Obowiązują wcześniejsze zapisy na poradę:

- pod nr tel.: 95 73 55 909 lub
- rejestracja on-line <https://np.ms.gov.pl>

Artykuł został sfinansowany ze środków budżetu Państwa przekazanych przez Miasto Gorzów Wielkopolski - w ramach realizowanego przez Stowarzyszenie CIVIS SUM zadania publicznego pt.: „Prowadzenie punktu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w godz.: 7:30 - 11:30 oraz realizacja zadań z zakresu edukacji prawnej na terenie Miasta Gorzowa Wielkopolskiego w 2026 r.”